

SKRIV ÅSIKTSTEXT

Introduktion för läraren

Medie- och informationskunnighet handlar inte bara om att ta till sig av information på ett säkert och källkritiskt sätt. Lika viktigt är att själva kunna och uppleva sig ha rätt till att uttrycka sina egna åsikter. Ett av mediernas uppdrag är att agera plattform för medborgarnas tankar och åsikter genom att förmedla deras åsiktstexter. Det handlar om allt från digitala kommentarsfält till insändare i tidningen och längre debatttexter av sakkunniga experter eller politiker som driver en viss fråga. En stor del av det demokratiska samtalet sker just via medierna, både i tryck och digitalt, där någons åsiktstext bemöts med en replik av någon med en annan uppfattning i frågan.

En välskrivna åsiktstext har många likheter med annan journalistisk text och ska vara korrekt och faktakontrollerad. Den följer också helst en viss form där man kort och slagkraftigt **presenterar** det man vill diskutera, **argumenterar** för sin åsikt, visar på **en slutsats** och avslutar med ett **förslag** på förbättring. I Mediekompass skrivarskola finns [Publicistguiden](#), där du i kapitel 10 får tips på hur man skriver olika journalistiska texter, bland annat åsiktstexter.

Även en text som inte är skriven av tidningens egna journalister ska uppfylla publicitetsreglerna och tidningens ansvarige utgivare har det juridiska ansvaret för alla texter som publiceras, både i tryck och digitalt. Det finns mer att läsa om publicitetsreglerna hos [Medieombudsmannen](#).

Syftet med denna övning är att utveckla elevernas förmågor att uttrycka sina åsikter och ståndpunkter i skrift, samt att få ökad förståelse för mediernas uppdrag och former för det offentliga samtalet.

Moment 1 – Skriv en åsiktstext

Låt eleverna skriva en åsiktstext om något som ligger dem nära, läraren avgör omfattningen på arbetet efter elevernas förmågor och tid till förfogande. Ämnet är inte det viktiga, det kan handla om skolmaten, fotbollsplanen eller vad som helst. Det är däremot bra om de får öva på formen för åsiktstexter, oavsett om det rör sig om en insändare eller en längre debattartikel:

- **Rubriken** ska vara kort och slagkraftig och fånga läsarnas intresse.
- **Presentationen** ska kärnfullt tala om vad man vill säga.
- **Argumentationen** och **slutsatsen** kan vila på en åsikt, men ännu hellre fakta.
- **Förslaget** gör att man inte bara gnäller, man presenterar också en lösning.

Moment 2 – Bemöt en åsiktstext

En lite svårare övning är att låta eleverna bemöta någon annans åsiktstext. Förslagsvis får de leta i tidningarna efter debattartiklar eller insändare, som de vill bemöta med sakliga och faktakontrollerade argument. Om läraren så bedömer, kan de i stället få bemöta kamraternas texter från moment 1 här ovanför.

Källor och information

Dagstidningar, samla in tidningar i tid för Tidningsveckan. Ofta går det att beställa klassuppsättningar av din lokaltidning, se om du hittar den på Mediekompass: <http://www.mediekompass.se/hitta-din-tidning/>

Hos Mediekompass skrivarskola finns Publicistguiden: <http://www.mediekompass.se/skrivarskola/>

Publicitetsreglerna finns hos Medieombudsmannen: <https://medieombudsmannen.se/publicitetsregler/>